

Olyckskorpar undanbedes

16.10.2019

Ingen rädder för risker här

1987

- Det spelade ingen roll vad du satsade på, allt gick bra.

Så säger Ålandsbankens tidigare verkställande direktör Folke Husell när han sammanfattar åren efter andra världskriget fram till börskraschen 1987 och finanskrisen 1992.

- Finland och Åland var i en uppbyggnadsfas och vi levde i en helt annan värld än i dag. Vi hade så hög inflation att inflationen betalade lånen om du lyckades hålla igång din verksamhet i fem år. Sådana var tiderna och det betydde att bankens ledning inte heller hade upplevt några större problem.

Den enda bransch som fluktuerade var sjöfarten, där de internationella konjunktursvängningarna påverkade fraktrater och fartygspriser. Rederierna var medvetna om att det fanns en risk förknippad med företagsverksamhet.

- Men på land var konkurser nästan unheard of. Det hände, men sällan, och lyckades man mickla och mackla för att ta sig genom krisen så gick det bra igen. Det var optimisternas marknad.

Just ordet risk är något Folke Husell tar fasta på i sin återblick. Hans poäng är att de goda tiderna gjorde både bankfolk och företagare blinda för risker.

- Ingen hade företag utbildning. Om du var ekonom, jurist eller sjökapten förutsattes det att du kunde sköta ett företag och motivera din personal. Men i verkligheten var det management by fear i väldigt många företag. De flesta företagare hade ingen utbildning alls. Och riskhantering var det ingen som ägnade någon större tanke.

Själv fick Folke Husell en insikt i vilka risker som lurade i vassen när han var bankens biträdande utlandschef. År 1980-81 gick Ålandsbanken med i ett par utländska konsortiebanker, SEB i Luxemburg och Postbanken PSP som öppnade i London. Ålandsbankens ägarandelar var blygsamma, men kom med en styrelseplats och med tiden delegerades de uppgifterna till Husell. Eftersom utlandsetableringarnas styrelseplatser var åtrådda på storbankerna omgavs han av veteraner i banksvängen.

- Jag var i snitt 20 år yngre än de andra, så jag fick lära mig mycket. Det tog några möten innan jag över huvud taget förstod vad de pratade om.

Under styrelsemötena var risk management ett populärt samtalsämne. Och Folke Husell befann sig på första parkett när fastighetskrisen slog till i London och priserna störtade.

- Jag kom hem och sade att fastigheter kan förlora i värde också på Åland, men här hade det inte skett sedan kriget så ingen trodde på mig, det var mer Du måste vara fullständigt tokig, karl.

Snart skulle ålänningarna ändå bittert inse att olyckskorpen där på banken hade rätt.

Sanningen om Ålandsbanken

100 berättelser genom 100 år

Joakim Enegren

Med bidrag av Annika Lundqvist, Leo Löthman och Teo Tuominen.